

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Előfizetési árak:

Égész évre 100 leu, félévre 50 leu, negyedévre 25 leu.

Egyes szám ára 2 leu.

Felolós szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 84.

Megjelenik minden vasárnap.

Pünkösöd

napja az igazság tudatába vetett erős hitnek az ünnepe. Az igazság tudatán felépülő erős hit tette a félénk halászokat Krisztus eszméinek harcos apostolává. Az igazságnak mély átérzése adott erőt, bátorságot nekik, hogy a krisztusi ígéket hirdessék minden nemzeteknek faji, nyelvi különbség nélkül. Kinek-kinek saját nyelvével. Így lett az első pünkösöd napja az ige kiadásának, a krisztusi szentegyház megalapításának ünnepévé.

Az igazságunk az első pünkösöd napján az apostolok ajkáról elhangzott ígéit sokan befogadták, de sokan voltak olyanok is, akik a megismert igazság ellen tusakodni kezdték. Háromszáz évig folyt a harc az igazság és a hamisság, a kereszténység eszméje és a pogányság között. Folyt pedig egyetlen lőtlen eszközökkel. Egyik oldalon kínzásokkal s a hatalomnak minden rendelkezésre álló eszközeivel, a másik oldalon, türelemmel, a béke olajágával, az igazság győzelmébe vetett erős hittel. És végre is az igazság győzött. A kereszténység lelket átforgató, világboldogító eszméje diadalt aratott a pogányságon.

Amint az apostolok hirdette igazság előtt sokan bedugták a fülüket, akként napjainkban is sokan fáznak az igazságtól. Vonakodnak annak az útjára lépni, vagy pedig csak fél igazságokkal dolgoznak. Az apostolok hirdette igazság pedig csak egy lehet. Egy, amely nem tesz különbséget ember és ember között. Egy, amely nem osztályoz faji és nemzeti szempontok szerint: Egy, amelynek harsonája mindenkinél egyaránt szól s amelyet mindenkinél egyformán be kell fogadnia.

Piros pünkösöd napján áradjon szét mindenfelé az igazság világossága. Járja át a sziveket, hogy az ember embertársának ne ellensége, hanem megértő testvére legyen. Az igazságon alapuló megértő szeretet pedig meg fogja teremteni a boldog együttélésnek alapjait. Az igazságnak ezt a boldogító, mindenkit egyaránt átjáró és átforgató pünkösödi tüzeit várjuk a tavaszunk e virágdiszbe öltözött gyönyörű ünnepén.

Az Averescu vezetése alatti néppárt bukaresti népgyűlésének tömegeket megmozgató nagy sikere — a nemzeti párt és parasztpárt fuziója mellett — az utóbbi napoknak kétség-telenül legjelentékenyebb mozzanata. A legutóbbi események megmutatták, hogy az ellenzéki pártoknak az ország közvéleményében ugyancsak erős talaja van, s rendelkeznek a kormányzat nagy feladatai felől tájékozott vezérférfakkal is, kiktől az ország népességének nagy része valószínűleg várja az általános válságból való kiszabadulását. Most már csak arra lehetünk méltán kíváncsiak, mivel fogja további hatalmon maradásának szükségét indokolni ez a hatalmához oly szívósan ragaszkodó kormány, mikor szerint, távozásának főakadálya eddig éppen az volt, hogy nem akadt párt, s nem akadtak politikusok, akik helyéről leválthatnák?

A magyarság ügye.

Még javában dult a világháború, s mikor a sajtó szárnyain a nagyvilágba szétröpültek a népek és nemzetek jövődjének megalapozására 12 pontba foglalt wilsoni elvek.

Mik voltak ezek, tudja minden újságolvasó.

Ne legyenek ezután elnyomó hatalmasok és elnyomott gyengék, hanem, bármely állam keretében, minden népfaj maga intesse saját benső ügyeit, szabadon fejleszthesse kulturáját és gazdasági életét, úgy a maga, mint a közös haza javára.

Tűnjön el ezzel egyuttal a régi korszakok háborúinak kísértő réme: „*Jaj a legyőzöttnek!*” S honosuljon meg — a dúló háború alatt a hatalmasok által is annyit hangoztatott — szent eszménye az emberiségnek: *béke, szabadság, testvéri érzelem és kölcsönös szeretet.*

Reménytel vártuk ezeknek elkövetkezését, mint a sok szevedést feloldató s a keserveket megfésítő szebb jövőndő mézédés harmatcseppjeit.

Vártuk annyival inkább, mert a gyulafehérvári határozatok s a párisi egyezménybe és a trianoni békeszerződésbe foglalt cikkelyek, gyakorlati értékűvé s törvényerőssé tették a wilsoni elveket.

Vártuk, de mind hasztalan.

Az évek előre haladtával arról kellett meggyőződnünk, hogy a győző államok kormányai nem a lelkek megnyugtatására törekednek, hanem elnyomó zsarnoki intézkedéseikkel, a nemzeti kisebbségek lelkében az elégedetlenség, a panasz s a keserűség kínos érzelmeit korbácsolják fel.

Hova-tovább veszedelmesebb örvénybe sodorják gyermekeink iskoláztatását. Ismert nyílt szándéka a kormánynak, mellyel magyar nemzetünk legdrágább kincse: *nyelve* ellen tör.

Semmibe veszik egyházainknak tiltakozó szavát. A *Magyar Párt*-tal pedig, amely a romániai magyarságnak egységes politikai szervezete és reprezentánsa s amely követeli az ígért és törvénybe is foglalt jogait, a kormány szóba állni sem akar.

Nem tetszenek a kormánynak a párt némely vezetői. Másokat küldött ki a párt tanácskozásra Bukarestbe. Üres kézzel jöttek vissza. Nem álltak szóba velük. Nekik a párt feje kell elébb, amelynek helyébe ők szeretnének *főt* állítani, felfelé szépen mosolygót, lefelé ráncos homlokut, zord szemöldökűt, akinek *Dobse László* szerepe szerint, minden jól van a nemzeti öntudat kiöléséig s a püspöki süveg elnyeréséig.

Ugy ám! Csakhogy a magyarság nem árucikk, a szeme pedig nyitva van s látja, hogy kik a vezetésére hivatott önzetlen férfiak. Fejét venni nem enged s mint egy ember rendületlen áll fokozott bizalmával az *Országos Magyar Párt* vezetési mellett; bizva egy szebb jövőndő elkövetkezésében.

S hogy ez elkövetkezzék, hozzád fohászokodunk *pünkösöd* szent eszménye: *Szentüllek!*

Miként megszálltad egykoron *Jézus* tanítványainak a lelkét s képessé tetted őket felvilágosodásra, népek tanítására, isteni mesterük rendeleteinek végrehajtására; szonképpen szállj meg a hatalom birtokosainak a lelkét, világosítsd meg elméjüket, töltsd be jó soggal szívüket s tedd képessé a magyarságra nézve nemesebb célok, törvények és rendeletek megvalósítására; hogy a népek hallván mindenféle bölcs és megnyugvást keltő intézkedéseiket; azok elégedettek és boldogok legyenek.

Sz. Szakáts Péter.

Közgazdasági

életünk nyomozó helyzete ólomulyként nehezedik az ország kézműiparára. A remélt üzleti fellendülés helyett még mindig tart az üzletelenség s a vele járó pénzhány, amely már romboló hatásúvá nőtt, igyekező megsemmisíteni azokat a reményeket, amelyek kézműiparosainkat, a hosszas várakozásban eltöltötték. Minden iparágban visszaesés észlelhető és a kevés tőkével rendelkező, hitelt igénybe vevő kézműipar a legnagyobb bizonytalanság előtt áll.

Az „*őszi idény*” t (amely régebben a közgazdasági élet legjövődélmezőbb és legforgalmasabb időszaka volt) a múlt évben a teljes pénz- és forgalomhiány jellemezte, elmult azékkül, hogy ipari életünkben valami kedvező jó hatást hagyott volna hátra. Sőt tapasztalataink nyomán állíthatjuk, hogy anynyira mostoha volt, hogy iparosaink közül sokan nehéz szívvel, üres zsebbel gondolnak eltávozására. Ez örömtelen gazdasági időszak elmultával, amely a csalódások halmazát okozta, új bizakodások éledtek fel, hogy az eljövendő tavasz a maga megújító levegőjével, rügyfakasztó erejével felidézze a vevőközönség vásárló kedvét is, kárpótolni fogja az őszi veszteségeit. S íme a tavasz megérkezett s elmult azékkül, hogy a hozzáfűzött várakozások valóra váltak volna, ahelyett sikerült az ország kézműiparát még nagyobb bizonytalanság elé állítani, vágyait, reményeit, fennmaradásának biztosítékát, a keresletet teljesen megbénítani.

Az idő mostohasága, a fokozódó keresethiány, a pénz folytonos ingadozása, továbbá a vásárljogoknak a kormány által szokatlanul bőkezű módon való adományozása, súlyos bajok közé sodorta a kézműipart.

Ezek a folyton fokozódó válságos gazdasági viszonyok arra indítanak, hogy kérdést intézzek iparos társaimhoz, hogy a feltornyosuló bajok megakadályozására tettünk-e lépéseket, amelyek alkalmasok a kormány figyelmének gazdasági romlásunk felé fordítására? Ugy érzem, hogy szervezetlenségünk, az egymás iránti bizalmatlanságunk miatt nem tettünk.

Nemrégem felhívást intéztem e lap

hasábjairól a többségben levő eszmadia ipartársulat érdemes elnökéhez, hogy kézműiparunk végtelen romlásának megakadályozása érdekében a kormány által bőkezűen adott vásárljog osztogatása ellen üljünk össze, alkossunk közös frontot, mondjunk ki érdemleges határozatokat, tegyünk lépéseket az adakozások teljes megszüntetése iránt. Felhívásom, sajnos, meddő maradt. Most a végső határon vagyunk, nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a bajok folytonosan súlyosbodnak. A bizalmatlanság, a téletlenségnek tovább helye ne legyen. Minden öntudatos iparosnak, aki családjáért élni akar, foglalkoznia kell a mai gazdasági problémával, amely körül az egész országban folyik a harc és a vita.

Vagy nem érzitek, hogy megszerzett csekély vagyonkátok évről-évre csökken s ezzel szemben emelkednek a terhek és adósságok? Mondjátok, hogy nem így van? Itt az ideje az őszinte, bizalmas közeledésnek. Sorsunk közös, pusztulásunk is közös, ne reménykedjenek az egymásban bizalmatlankodók, hogy vagyonkájukkal megmentik magukat. Hiu remény! A sors keze egyformán sújt mindnyájunkra.

Közös sorsunk intő szava arra készlet, hogy nyilvános kérést intézzek id. Rájk József kartársunkhoz, mint a többségben levő eszmadia ipartársulat elnökéhez, kérve, gondolkozzék, hogy a feltárt bajokkal érdemes-e foglalkozni, van-e alapja feljajdulásomnak? Ha úgy érzi ő, hogy szavaim jogosak, igazságosak, arra is kérem, adjon alkalmat az, a város falai között élő őszintes ipartársulatoknak egy közös értekezletre, amelyen sérelmeinket, a megengedett törvényes keretek között együttesen feltárhassuk. Ha ezek után sem ébredünk öntudatra, sorsukat megérdemeljük!

Nagy János.

A hősök ünnepén.

— Pál István prelátnak beazéde a r. kath. temetőben június 5-én. —

Az embereket a nemzeti különbségek és érdekek egymástól nagyon elhajlították, sőt nagyon sokszor egymással szembeállították, amely szembeállítás egyik vagy másik irányban nagyon sokszor katasztrófális eredménnyel végződött. Gondolkozó emberek beláthatták, hogy az ezen különbségből keletkező és akárhányszor erőltetett ellentét nem talál, sőt méltatlan az emberhez, mert az embereket nem egymással ellentétbe — élbe kell állítani, hanem egymáshoz közelebb kell hozni.

Gondolkozásuk közben rájöttek, hogy vannak is olyan eszmék, amelyek hivatottak a különböző nemzetiségek között levő űrt áthidalni, amely eszmék a nemzetiségi eszme felett állanak, amilyen a bukaresti egyetem jelenlegi rektora: Pangrati szerint, a népek békéjének és szolidaritásának az eszméje. „*Meg kell értenünk azt* — mondja ő a román nemzetek szövetségi egyesületének alakuló gyűlésén —, *hogy a nem-*

széki eszme fölött egy másik eszme is él, amely általánosabb, s ez a népek békéjének és szolidaritásának az eszméje!

Hát még mit mondjunk a kereszténységnek mindenekezt átfogó, mindenekezt egyesítő, mindenkit keblére ölelő eszméjéről!

Szükségesnek tartottam eddig mondott beszédeimnek szellemében ezeket elmondani akkor, amikor évek óta ezen a napon azért ünnepelünk, hogy a költelesség halottjait nemzeti és vallási különbség nélkül ünnepeljük, és ebben az együttes ünnepelésben, ezen egységes ünnepelés által találjuk meg a szellemet, az egymáshoz közeledésnek, az egymás megértésének, az egymás megbecsülésének az útját.

Jeles példák is buzdítanak bennünket ilyen irányban, amikből az újabbak közül felhozok egyet, amely mindnyájunk előtt ismeretes. A lezajlott világháborúban szembeállott egymással az osztrák-magyar és orosz tábor. A limanovi csatában Muhr ezredes a Nádasdy-huszárokkal hősiességgel feláldozással olyan attakot intézett az oroszok ellen, amely a csatát eldöntötte. É: most a lengyel állam mauzóleumot épített, amelybe az összes külföldi hatalmak képviselőinek jelenlétében nagy ünnepséggel helyezte el a hősiességgel halt ezredes földi maradványait. Mert bár egy volt ellenséges állam polgára volt — hangsúlyozta ünnepi beszédében a lengyel hadügyminiszter —, hősiességével hervadhatatlan babért szerzett ellenfelei szemében is, s a neki kijáró tiszteletet, lovagias megbecsülést még az ellenségnek sincsen joga elvitatni, és költelességtudása például szolgálhat a világ összes derék katonáinak.

Muhr ezredes rohamával éppen a szembe álló orosz-lengyel csapatokat zúzta szét és épp ezért a lengyel kor

mány lovagias gesztusa Európaszerte mely benyomást keltett.

Jöjjön és terjedjen közöttünk az egymás megbecsülésének a szelleme. Ettől áthatva távozzunk a hősök sírjától.

A nagy világból.

Mi történik a nagy világban? Derül-e, borul-e? Ezek azok a nagy kérdések, melyeket mindenki, minden nap feltesz magának. Nemcsak mi itten, akik mint kisebbség is probléma: mások és magunk problémái vagyunk, hanem a boldog, gazdag, nyugati, győző nagy nemzetek is keresnek valamit, ami nincs s amit meg kellene találni. Van valami, ami a német filozófus szent elégedettségére emlékeztet, abban, hogy Anglia után Franciaország is a baloldaliak kezébe juttatta a hatalmat. Mi az oka ennek a hirtelen változásnak?

Egy londoni heti folyóirat, „The Nation and the Athenaeum”, hosszasan foglalkozik ezzel a kérdéssel. Ugy Angliában, mint Franciaországban a béke vágya juttatta a baloldaliakat a kormányra. Franciaországban ez egész váratlanul következett be. Mindenki azt gondolta, hogy a franciák nagy tömege Poincaré mögött van. A választás mást mutatott.

Az említett folyóiratban a lap párisi levelezője leírja a választás utolsó éjszakáját, melyet egy nagy ellenzéki lap redakciójában töltött. Meglepetést okozva jöttek a hírek, hogy az ellenzék nagy többséget nyert, oly kerületekben is, ahol ezt még nem is remélték. Az ellenzék joggal ujjong. A Poincaré-áramlat le van győzve! Clemenceau meg van verve! A nacionalizmus megbukott! A francia népnek

béke kell!... — „Béke”, ismételte a lap egyik szerkesztője. „Béke!” Oly kicsiny szó és oly nagy dolog! Emlékezzünk csak Rousseau szavaira, melyeket Nagy Frigyeshez intézett: „Tedd félre a kardot, amely sérti a szememet és megsebesít engem...” Frigyes a felszólításra így felelt: „Ó békét akar, de nem tudja, hogy mily nehéz azt megcsinálni”. — Forrásunk így folytatja tovább: „Oh, mi is tudjuk, mily nehéz békét csinálni. De mi, Nagy Britanniá és Franciaország tudják, hogy nekik egy ideájuk, egy ambíciójuk és egy közös akaratuk van: a béke!... Bárcsak megvalósíthatnák!”

* * *

A béke, az igazi béke: ez a leginkább nélkülözött valóság az, amely az angol egyházakat az emberszeretet gyakorlati megvalósításával kapcsolatosan foglalkoztatja. Angliában egy nagy felekezeti, vallásos jellegű társulat alakult, amelynek célja a világon elterjedt sok rossznak: nyomornak, elnyomatásnak, fegyverkezésnek, munkanélküliségnek s más társadalmi bajoknak, nagy és égető problémáknak megoldása, megszüntetése. Természetesen, a kisebbségek kérdését is a legkevésbé rendezett dolgok egyikének tartják s nem elégszenek meg a kormányok opportunus nyilatkozataival, a népszövegségnek plátói álmaival, annak a népszövegségnek, amely még eddig nem volt egyéb, mint a győzőknek aláztos, szolgálatkész áncillája, hanem békét, testvériséget, humanizmust akarnak ember és ember között, hatalom és hatalom között, nemzet és nemzet között. Egy becsületes, igazságos társadalmi rendről álmodoznak, olyanról, amelyben az emberi erény, igazság és becsületes munka megtalálja a maga méltó helyét. Természetesen, ez még egyelőre egyik kormányának sem pro-

grammja, de a szervezet, melynek rövidített neve „Copec”, azt akarja, hogy az legyen.

Ime, ilyeneket olvasunk nyugatról. Nem vagyunk túlságosan optimisták, de azért azt mondjuk: egy kis derű a hosszas vihar közben. Vajon kiderül-e teljesen?... Figyelő.

IRODALOM.

Vizen hold.

— Berde Mária két elbeszélése. A Haladás kiadása, Cuj — Kelozvár, 1924. —

Vizen hold... Valóban kitűnően találó cím! Mert csak a vizen tükröződő hold lehet olyan titokzatos romantikával igéző, olyan álomszerűen irreális, mint amilyenek olvasásközbeni első kibontakozásra Berde Mária fenti című novellája mutatkozik. A mesébe hajló valóságérültséget, úgy hisszük, az író e címmel tudatosan akarta is hangsúlyozni s azért, de egyébként is, e kis könyvnek egy különben nagyon érdemes bírálója — véleményünk szerint — nem egészen helyes alapról ítélkezett, mikor e prózában írt költeményt a reális megtörténhetőség szempontjából ítélte meg. A történet magva, váza, mint jeleztük, romantikus, valósággal sablonosan az: Egy előkelő, régi udvarházból, ódon családi butorok, ékszerek megszokott környezetéből az ezelőtti gazdákat furfanggal, szívós kapzsisággal turta ki egy nagyravágyó pár (s főként: egy asszony) erős akarata. Az egykori urnó, legénysorba aerdült siketéma fiával, rejtett havasi kunyhóban él, miközben az új tulajdonosnő fiatal lányának erősen érzékeny képzetét, családjá miatt magát is önvádakkal sanyargató lelket — közvetlenül, esküvőjére készülődése előtt — a régi uraságok sorsa, a fiú különös hite nyugtalanítóan, legyőzhetetlen érdeklődést keltve, legyinti meg.

A mesének ez a valóban és sablonosan romantikus meseváltás, azt hisszük, szintén az író tudatos megválasztásán alapul. (Hasonlót mutat a főszereplők ugyancsak „regényes” neveinek megválasztása is, —: Lani, Anzelm, Muza.) Berde Mária számára volt a meseváltás erre a nagyvonalúan tipikus és ismert egyszerű voltára, hogy aztán annál több művészettel, kiemelkedőbb hatással keresse és találhassa meg a megoldást, a befejezést, mely a mindent kiegyenlítő, mindenben diadalmaszkodó szerelem himnikus erejű szimbolusává emelkedik. A szerelemnek ilyen diadala, a lelkeknek az érséki szerelemben is megmaradó sugárzó tisztasága, fehérsége kedves motívuma Berde Mária számára. Ez van a kiüldözött család fiának és a másik család leányának legyőzhetetlen erővel feltámadó, jóvátévő szerelmében is felmagasztalva.

A kötet másik, hasonlóan művészi novellája szintén egy ilyen elemi szépségű — bár sokkal kevesebb komplikációval támadó — szerelem győzelmét tárja elénk. Mind a két írás ékes Berde Mária elismert művészetének minden apró finomságával, a lelkek vívódásának finom analizisével, a környezet meglevő rajzával s különösen: a természet, a reggeli és holdfényes erdő színeinek káprázatos pazarásával!

T. L.

Gáspár István emlékezete.

(Befejezés.)

Bár kezdetben még sajgott szíve Székelyudvarhely után, mégis örömmel, fokozott munkakedvvel látott munkához új állomáshelyén. Tanárok, tanítványok egyaránt bámulták nagy buzgalmát, fáradhatatlan szervező képességét. Magyar, németet s az önként vállalkozóknak franciát tanított. Kölcsey mondását tartotta szem előtt, hogy idegen nyelveket tanulni hasznos, de az édes anyanyelvet elhanyagolni büne. Általános képzést, széles körű műveltséget kívánt nyújtani az ifjúságnak, de annak a központjába a magyar nyelvet helyezte. Mint a Mikes Kelemenről elnevezett önképzőkör vezető tanára az ifjúsággal magas nivóju ünnepélyeket rendezett, amelyeknek fényes sikereivel alig tudott betelni Kézdivásárhely közönsége. A műsor fontosabb számai töle teltek ki. Verseket, monologokat írt, eszmékben gazdag nagyhatású beszédeket mondott, s az ifjúsági elnök beszédein is meglátszott az ő kezének simító munkája. S mennyi odaadással, mennyi fáradsággal készítette elő egy-egy ünnepséget! Mint vele egy földel alatt lakónak hányszor volt alkalmam megfigyelni az egyes szereplőkkel való bibelődését. Mentek is a szereplések, mint a karikacsapás. Jaj lett volna annak, aki véletlenül belesül szerepébe.

Egy év felt el s Gáspár István neve a legjobb csengései a más megyebeliéért nem éppen könnyen hevülő

„varga birodalomban”. Most már könnyebben feledheti Udvarhelyt, mert szerető szívekre talált Kézdivásárhelyt is. Az iskolán kívül is a szervezés terére lép. A Polgári Olvasóköri, a Kossuth Asztaltársaságnak egyik alapítója és vezető egyénisége lesz. A Pedagógiai Társaságnak és Függetlenségi Körnek alelnöki székébe jut, a Székely Társaság elnöki székébe emelkedik, a szerkesztésben és kiadásomban megjelenő Székely Hírlap főmunkatársi tisztét vállalja, polgártársaink bizalmából mindketten bejutunk a városi képviselőtestületbe is. Ezekben az állásokban bőven van alkalma ragyogtatni fényes tehetségét. Beszédeket mond, rögtönözve épp olyan nagy sikerrel, mint roá készülve. Hírlapi cikkeivel közvéleményt teremt. Képviselőket, minisztereket fogad. Választásokat irányít. A 40-es évet alig meghaladott, férfikora teljességében lévő, de most már elhízott férfinem ugyan koránál, de ragyogó szellemi tehetségénél fogva mindenkinek szeretett, becézett „Pista bácsija”. Főtanhatósága is méltányolja széleskörű tudását, helyes pedagógiai érzékét, jeles szervező tehetségét, s a finevelő intézet élére állítja. Mindenki örvend haladásán. Nagy, fényes jövőt jósolnak neki. Mint a székelység leghivatottabb vezérének emlegetik. De jön egy alkonyat. 1909. február 2-án, jobb oldali szélütés éri, a toll kibull kezéből, a szózatok ajkak elnémul, a mindent percipiáló agyra ráborul a sötétség. A kemény tölgy 45 éves korában derékban török ketté. A hátra

lévő 15 év, mely után 1924. április 18-án, Nagypénteken tett pontot a halál, már mindenki előtt ismeretes. A feltámadás hangulatában beszélt, frissen hantolt bogárfalvi sírnál felzokogott a lelkek kéréleg, esdeklőleg Adj Uram nekünk újabb Gáspár Istvánokat, de szent kegyelmeddel tartad is meg addig, amíg megkezdett gyönyörű munkájukat befejezik a Te dicsőségedre, kulturánk előbbrevitelére és nemzetünk üdvére. Bíró Lajos.

Jégsvivők.

Didergek,
Pedig a nyári éjszaka
Ölelget.

Tán beteg vagyok?
Két szemem fénylő csillaga
Mégfagyott.

De nem csoda.
Hiss, jégverem a lelkem,
A tél hona.

S egy csöpp meleg
Sem ér sehonnán engem...
Óh mit tegyek?

Vártam eleget,
De sohsem jött, óh, sohasem
A szeretet...

Rás a hideg.
És velem együtt millió
Jégsvivet.

Schubert János.

Vendéglőmben a közkedvelt BÜRGER-féle magasfoku „Imperator” söröt mérem ki. Ez a sör a külföldi sörökkel szemben minden tekintetben versenyképes.

FERENCZY KÁROLY vendéglős.

Kassay-bodenában naponta megnit a régi jóminőségű friss tea-vai kanható

Nekünk nem hitegetés,

hanem már egyszer komoly akarat és tett megnyilvánulása kell, hogy higgyünk és bízzunk. A szavakból elég volt, a kiábrándulásokból igen is sok, a szenvedésekkel, megaláztatásokból tengernyi, s ha komolyan akarják — pedig az ország érdekében akarunk — hogy itt végre minden vonalon a gazdasági és lelki konszolidáció legyen urra, akkor már elég a rakétagyújtásokból; komoly beszéd és komoly tettek van szükség.

Nem akarunk mi most teljes általánosságban szólni arról, hogy mi kellene, minek hiányát nyögjük, miknek hiányát sóhajtok. Most csak a gazdák összességének sérelmével foglalkozunk, s a tengernyi sérelem nyomában kell már egyszer jönnie a tiszta látásnak, a béke és jóakarát szándékának, mert az óra ütött, s ez utolsó óratűzés elkongása után, ha nem jön el, ha nem szállja meg a hivatottak lelkét a megilletődés és megértés szent lelke, leszen a földön kétségbeesés s lesz még nagyobb nyomorúság.

A gazdák összességének helyzete ma már nem irigylésre méltó, sőt ha teljes szabadsággal akarjuk kifejezni magunkat, a gazdák a válság lejtőjére jutottak, a honnan, ha még tovább tart a lefelé csuszás, nem lesz és nem is lehet visszatérés.

Régi gondolat, régi óhaj és vágy, hogy a gazdák érdekeik védelmében egy táborba tömörüljenek. Ez a vágy pár évvel ezelőtt testet is öltött, de a testből hiányzott az életető vérnek cirkulációja, hiányzik a lélek. Százszor kopogtattunk, százszor kértünk, jaj gattunk és javszékelünk, ígéretet kaptunk, jóakaratakról mindannyiszor biztosítottak; de a vég mindannyiszor az volt, hogy az összegyűrt test még sohasem kapta meg a teremtő kéz életet adó érintését, s hosszas várakozás után sem hangzott el a szózat: „kelj föl és járj!” Sőt szomorubb történet: régi gazdasági formációk tétet nek tönkre, nem adatván meg az engedély, hogy áldásos működésüket folytathassák.

Önkénytelenül előtöl a kérdés, miért van ez így? Mi lehet az oka, hogy egy agrárállam kormányzata minduntalan megbénít egy szervezet, melyet, ha gyenge, biztatni, erősíteni, s ha erős, további intenzív munkára serkenteni kellene. Előtöl a kérdés, hogy a kisebbségi színezetű, gazdasági egyesületeknek, miért nem szabad fölemelni, lobogtatni azt a porbahullt lobogót, melyre egyetlen szó van írva csupán: előhaladás. Közös érdek-e vagy veszélyt látnak abban, ha egy ország gazdaiak összessége ismereteli tárházát kimélyíti, vevéjékező munkáját jobban értékesíti, kötelezettségei teljesítésére biztos fundamentumot rak le, s ha megelégedett és nyugodt.

Figyelem sokszor. Az ipar egyes ágainak segéd munkái egymással szolidarisak lévén, akaratuknak mindig és mindenben érvényt tudnak szerezni, s jaj annak, ki a közös akarat megnyilvánulása ellen szándékozik tenni. Mi gazdák élehetetlenek vagyunk. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy mi nagy nagy örököknek karmait, fogait mutogassuk, de el kell jönnie már valahára annak az időnek, mikor legfontosabb érdekeink védelmében hathatósan sikra tudunk szállani, mert ha érdekeinket mi magunk, — a bennünk ma még csak szunnyadó erővel — meg nem védhetjük, azokat aligha védi meg valaki. A gazdák összességének lelkét át kell hatnia annak a gondolatnak, hogy „összetartásban van az erő” s a mikor ez az összetartás összekovácsolatik, minden gazdának egy-egy összetartó láncszemnek kell lenni, mely erősebb lesz mindennél.

Elsősorban is hathatósan kérnünk kell, hogy a gazdasági érdekek védelmében megalakult egyesületek szabad működést nyerjenek, hiszen titkos, veszélyes gondolat egy egyesületet sem vezérel, s ki is lenne ma az a balga,

ki a hatalom ezernyi Argus-szeme előtt titkos kospirációkra merné fejét adni. Rá kell mutatni azokra a beláthatatlan fontosságú célokra, melyeknek elérése az összesség erejével az országra is beláthatatlan előnyöket jelent. Vezetni, buzdítani, célirányosabb munka felé vezetni a gazdák összességét nem káros, sőt fölötté kiváncs. Ez azonban még csak félmunka. A közel mult megmutatta, hogy a gazdasági társadalom szervezetlensége, széthúzása minő anyagi károkat idéz elő. A mult évi paszuly- és lóhere-értékesítés mindennél szebben beszél. A gazdák összességének erejéből meg kell alakítani a gazdasági és értékesítő szövetkezeteket, hogy végre megszabadulva a kiszípolozók légióitól minden gazda az általa és részvételével alakult szövetkezet útján értékesíthesse, a mi neki fölösleges, s a szövetkezet útján egy tömegben szerezzze be azt, a mi-ben hiányt szenved.

A mozgalom már vármegyékben fontos megbeszélések tárgya. A gazdák kon áll, hogy a mozgalom ne csak (mint anyai más) egy már előre meghatározott idejű legyen néhány, jobb jövőért epedő léleknek, hanem öltözzön testet, s szállja meg már valahára gazdánk lelkét az a gondolat, hogy az az áldozat, a mit magáért, utódaért tesz, tulajdonképpen nem áldozat, hanem elkerülhetetlen kötelesség.

Hallottam szót, hogy bizonyos gazdasági szervezetek egymásnak konkurenciát csinálnak, s éppen azért nem kívánatos, ha bizonyos területeken több gazdasági szerv fog működésbe. Én azt szeretném, ha minél több gazdasági szerv fejtethető ki áldásos működését, hogy aztán a nemes versengés nyomában fakadna föl egy, a gazdák összességét nemes tettekre, céltudatos munkára serkentő munkának a forrása, s juthatnánk közelebb a nyugat országai kifejtett gazdasági kulturájához, s ne lenne életünk örökös robot csupán, biztos számítás és remény nélkül. V-é.

SPORT.

Pünkösöd első napján a jóképességű marosvásárhelyi Munkás Testedző Egylet lesz a Hargita ellenfele. A vásárhelyi csapat tavaly már játszott a Hargitával, az eredmény akkor 0:0 volt; azóta nagyon feljavult az MTE, úgyhogy a Hargitának erősen bele kell fekdünie a játékba, ha győzni akar, ami, reméljük, mégis csak sikerülni fog, mert csapatauk Várral és Flitnerrel megerősödve veszi fel a küzdelmet. A football-mecs kezdete előtt és a féliőd alatt újra élvezni fogjuk a máris népszerűvé vált Hazenna játékot, amit a Hargita 2 leánycsapata fog bemutatni.

A Hargita tagjai, ha a pénztárnál nyugtával igazolják, hogy nincs tagdíjhátralékuk, 25 százalékos kedvezményt kapnak.

A kereskedelmi és iparkamara közleménye: (1188—1924 ss.)
A kereskedelemügyi miniszter értesíti a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a szerzett értesülések szerint, Belgiumban kitűnően helyezhető el: épületfa, bányafa, termékek, bor, szárított gyümölcs és nemzeti ruházati cikkek. A kik a fenti cikkekből exportálásra alkalmas mennyiséggel rendelkeznek, forduljanak bizalommal A. Bobancu mérnök urhoz ajánlataikkal, aki Brüsszelben a „Société de travaux Publics” cégnek műszaki igazgatója.

HIREK.

Június 7.

A tehén és a spriccer.

Sz. Gyuri földbirtokos- és malomtulajdonosnak igen szép fajtehene van Odorheiu—Székelyudvarhelyt.

Ez a tehén nemcsak szép, hanem okos állat is. Ugy gondolkodott, — úgy látszik — mint a többi állat, ki a sárga földig issza magát... A legelés után, jó lenne egy spriccer!...

A csordából hazajövet, az esti szürkületben, gondolt nagyot és merészet s a tárva-nyitva levő csizmadia-koresma ajtóján belépkedett a sötétbe.

A nem várt „vendég” láttára, a korcsmáros felgyantant s a jámbor tehenet ütlegelni kezdte. Erre az állat megvadult s nagy testével, erős lábival nemcsak a fenyődeszka padlót törte be, hanem fordulatközben egyéb holmikat is összerontott.

Azonban a korcsmáros, ki sohasem lehet káros, panasza ment Sz. Gyurihoz és kártérítést követelt.

Gyuri kedélyesen fogadta a korcsmárost s így oktatta:

— Látod, az én tehenem okos állat. A mezőn a nagy melegben megszomjazott. Ha egy spriccert adtál volna neki, minden további zavar nélkül, békésen eltávozik s így a káros is elmaradt volna...

A korcsmáros elgondolkodott és a gazdának igazat adott. Hiszen ha majd Gyuri mulat, egy-két száz leut a tehené számlájából is könnyen levittathat... —etc—

Érvényes menetrend a segesvári—udvarhelyi vasúti vonalon:
városunkból a vonat indul reggel 6 óra 50 perckor, Segesvárra érkezik 9 óra 18 perckor, indul továbbá d. u. 15 órakor (3 ó.), Segesvárra érkezik 17 óra 36 perckor (5 óra 36 perc); viszont Segesvárról indul reggel 6 óra 25 perckor, városunkba érkezik 9 óra 45 perckor, délután Segesvárról indul 18 óra 25 perckor (6 óra 25 perc), ideérkezik 20 óra 57 perckor (8 óra 57 perc). Vonatunkhoz csatlakozás van Kolozevár felé délelőtt, mikor a személyvonat 10 óra 45 perckor indul Segesvárról, s Kolozevárra érkezik d. u. 17 óra 58 perckor (8 óra 58 perc), a gyorsvonat indul Segesvárról 18 óra 27 perckor (6 óra 27 perc), Kolozevárra érkezik 23 óra 42 perc (11 óra 42 perc). Brassó felé gyorsvonat indul Segesvárról d. e. 12 óra 46 perckor, Brassóba érkezik 15 óra 49 perckor (3 óra 49 perc); személyvonat indul Segesvárról este 19 óra 20 perckor (7 óra 20 perc), Brassóba érkezik 23 óra 23 perckor (11 óra 23 perc).

A hősök ünnepét f. hó 5-ikén kedvező időben, nagy közönség részvételével tartották meg. A házakon lobogók lengtek, a katonaság, az iskolák növendékei, hivatalok, testületek a különböző temetőekben nyugvó hősök sírjaihoz vonultak. A r. kath. temetőben Popa János lelkész tartotta az istentiszteletet, Pál István esperes, prelátnak pedig egyikét mondotta el az ő ember-szeretettől áthatott legszebb beszédeinek. (Ezt a beszédet lapunk más helyén közöljük is.) Megemlékező és buzdító beszédet mondott még román nyel-

ven Luca csendőrőrnagy. A ref. temetőben, meghalott szép szavakkal, Vajda Ferenc esperes emlékezett meg a háború hősi áldozatairól. Egyes intézetekben ez alkalommal szintén voltak emléktűnépességek.

Eljegyzés. Rosmann Friduska urleányt eljegyezte Hirsch Gyula kereskedő. (Minden külön értesítés helyett.)

Pünkösöd napján az ünnepi misét a plebániál templomban d. e. 10 órakor Pál István prelátnak plebános celebrálja. Az ünnepi predikációt pedig Csillag László főkaplán mondja.

A trónörökös Szovátán. Károly trónörökös egy Erdélyben tett autókörtúra folyamán tegnap, pénteken Szovátára érkezett, hol tiszteletére este 7 órakor nagyszabású bankett volt. A banketten városunkból Andreias prefectus, Bilciuresu törvényszéki elnök, Cărpianisan dr. vezető ügyész, Luca csendőrőrnagy, Dobrota áll. liceumi igazgató, Popa lelkész a tanfelügyelő és Cirlea főispáni titkár voltak jelen.

Az Oltáregylet június 13-án, pénteken este 8 órai kezdettel tartja szezonzáró estélyét Majláth püspök jelenlétében a főgimnázium tornacsarnokában. Erre az alkalomra Dragomán Domokosné, Szebeni Antalné és Zimny Ferencné rendezőnk igen szép, gazdag és változatos műsort állítottak össze, amely a következő: 1. Nyitány, játéka a főgimnázium zenekara. 2. Megnyitó beszéd: Pál István prelátnak plebános. 3. Szavalt Szász József tanár. 4. Énekkel Bokor Klárka, zongorán kíséri Bokor Györgyné. 5. Szabadelőadást tart Embery Árpád főgimn. tanár. 6. Táncprodukciókat mutatnak be a zárdai növendékek. 7. Énekkvett. Előadóják Orbán Domokos dr.-né és Benedek Géza dr., P. Jeromos harmonium kísérete mellett. 8. Verseiből felolvast Tompa László író. 9. Zeneeszt. Előadja a filharmonikusok szalonzenekara. 10. Énekel a főgimnáziumi zenekar. Belépő díj tetszés szerint. Tekintettel arra, hogy az estély jövedelme a harangalapot gyarapítja, reméli a rendezőség, hogy a közönség áldozatkészsége ez alkalommal fokozott mértékben fog megnyilvánulni.

Szini János dr.-né halála. Szini Lajos hírlapíró, a „Székely Szó” szerkesztőjét súlyos csapás érte. Anyja: Szini János dr. né Bartalis-Caerny Karolina, a szászhegyi Oltáregylet elnöke, számtalan közjótékonyági és kulturális ügy lelkes, tevékeny pártfogója, 59 éves korában, Szászhegyen váratlanul meghalt. A köztiszteletől övezett nemes nagyszemély temetése Gyergyó vidéke közönségének óriási részvétele mellett folyt le.

A ref. templomban városunkban, pünkösöd másodnapján d. u. 5 órakor kezdődő nagyszabású templomi hangverseny műsora: 1. Beethoven: Isten dicsősége, éneklé a Székely Dalegylet. 2. Énekszó, éneklé Bálint József, zongorán kíséri Göllner Béla. 3. Raff—Cavatine: hegedű-szó, játéka Kiss Elek, zongorán kíséri Szabó Ikké. 4. Goethe—Schubert: Erlkönig, éneklé Lukácsffy Elek dr.-né, zongorán kíséri Szabó Ikké. 5. Beethoven: vonósötös, játéka Kiss Elek, Domszky István, Szász Tibor, Mózes Mihály és Zárug Endre. 6. Részlet a „Rinaldó” c. operából, éneklé Bálint József, zongorán kíséri Göllner Béla. 7. Szuhay—Fővényesy: Isten hatalma, éneklé a Székely Dalegylet quartettje. 8. Kiss E.: Preludium, játéka a ref. kollégium egyes zenekara.

Győződjék meg, hogy a

Salamon Béla

rőfős üzletében vásárolhat legolcsóbban. Állandóan raktáron vannak: batistok, zephirek, creponok, molnók, sifonok, férfiszövetek. A nálam eszközölt vásárlással minden vevő szép összeget takarít meg.

Tisztelettel: SALAMON BÉLA.

Strada Principesa Elisabeta v. (Bethlen-utca) Imreh Domokos dr. házában.

Kerti ünnepély. A helybeli Cipész Ipartársulat f. hó 9 ikén, pünkösdi másodnapján, a Barkóczy-vendéglő kert-helyiségében rendezendő, táncokkal egybe kötött, kerti ünnepélye az alábbi érdekes műsorral fog lefolyni: 1. Nyitány: Kónya Jancsi zenekara által. 2. Konferál: Körtvélyfáy József. 3. Énekel: Lőrincz Teréz. 4. Tréfás jelenet, előadja: Zayler Gula. 5. Zene: Kónya Jancsi zenekara által. 6. Szavai: Rájk Erzsébet. 7. Kuplé, éneklő: Szócs Tibor. 8. Énekel: Kerestély Gyula.

A sétatéri kioszk nagy forgalmára való tekintettel a városi tanács elhatározta a helyiség előterének, szélességben való kibővítését és befedését.

A Filharmonikus Társaság f. hó 5 én tartotta meg rendes választmányi ülését, melynek első feladata volt a társaság egyes tisztviselőinek megválasztása. Egyhangúlag választották meg: Peltzer Vilmos dr.-t karmesterré, Filó Ferenc dr.-t titkárrá, Domaszky Istvánt pénztárossá és Zeyler Gyulát szertárossá. A választmány több, különösen vagyoni kérdésebe vágó ügy elintézése után a jövő évad munkatervét dolgozta ki, mely szerint a társaság szeptember hó elejéig tartó szünetelése után, elsősorban a „Gésák“ daljáték megtanulására fogja fordítani minden idejét, úgy hogy ezen daljáték még ez év őszén bemutatásra kerül, a pártoló tagokkal szemben kötelező második hangversenyképpen. Végül egy nyári kirándulás rendezését határozta el a választmány és annak időpontját folyó hó 22 ben állapította meg.

Az erdélyi magyar könyv szomorú sorsáról, a közönség közönyösségéről beszélnek és irnak mostanában is sokat, arról, hogy a közöny és a kiadói áldozatkészség hiánya miatt az itteni szépen fejlődő irodalom lassu sorvadásra van kárthatva. Ezzel kapcsolatban hallottuk lelkes és okosfejú embernek azt a megjegyzését, hogy most az iskolai év végének ünnepélyes külsőségeibe az erdélyi magyar irodalom ügyét is jóakarattal lehetne bekapcsolni. Iskolák, iskolabarátok, kiknek *jutalmazási* célokra néhány leányi kiadható pénzük van, monnyivel jobban tennék, ha ezt az összeget néhány jó könyv megvásárlására fordítanák, mintha azt csak pénz alakjában juttatnák a tanulóknak, aki kisebb összeggel azt sem tudná, mit csináljen, vagy azt esetleg valami olcsó szórakozásra, cigarettára, mire költené el.

A parkünnepély, melyet a r. kath. főgimnázium és a ref. kollégium a kollégium kertben rendezett, szép siker mellett folyt le f. hó 1-én. Kedvező idő, nagy közönség, jó kedv és sok fogyasztás — az ünnep röviden e szavakkal jellemezhető. Az egyes számok, melyek legnagyobb részt a fiatalok produkciójából állottak, élénken változatosan pergették, s nagy érdeklődést keltett a Hargita és a kollégiumi ifjúság közt lefolyt football-verseny, mely meglepetésre 3:1 arányban, a diákok győzelmével végződött. Kedves volt a fiatal lányok csapata által bemutatott, új divatu Hazenna játék, mulatságosak az egyes versenyek (számverseny, zsákbanfutás, stb.), jóízűek és változatosak voltak a tarka színpadon bemutatott tréfás apróságok (mozi, bábszínház, jelenetek, csüddöntő, stb.) melyeken a közönség mind jól mulatott. Az ünnep, Kónya Jancsi muzsikája mellett, hajnalig tartó táncmulatsággal végződött. Az elért sikert nagy mértékben elősegítették áldozatkész fíradósaiikkal az alább felsorolt hölgyek, a kiknek a 2 intézet igazgatósága ez uton is hálás köszönetet mond: Bodrogi Sándorné, Ferenczy Endréné, Szabó Antalné, Lakatos Tivadarné, Szabó Endréné, Pál Jánosné, Debiczky Béláné, Bokor Györgyné, Boda Péterné, Csiki Albertné, Orbán Miklósné, Flórián Kristiáné, Forró Gézáné, Papp Dezsóné, dr. Vass Lajosné, Benkó Józsefné, Ceillag Józsefné, Ernei Györgyné,

Dollay Róbertné, dr. Hinaléder Ernőné, Becsek Aladárné, dr. Jodál Gáborné, dr. Gönczy Gáborné, Kovács Dánielné, Ferenczy Istvánné, dr. Orbán Domokosné, ifj. Kovács Dénesné, Tasealy Józsefné, Szabó Antalné, Tamás Bálintné, Kabdebó Józsefné, Novák Dávidné, Szentpéteri Sándorné, Simon Ilka, Lőrinczy Béláné, Simó Mátyásné, Szabó Károlyné, Orbán Endréné, Mariánné, továbbá a két iskola tanárai és a tanárok feleségei.

Elégett kisgyerek. Berze Jánosné székelyszentkirályi lakos, mintegy 2 héttel ezelőtt, kertjében gyomlálással foglalkozott, miközben Berze Anna nevű 5 éves kisleánykája a házban aludt. Később azonban a leányka felébredve kijött és leült a sütőkemence melletti szabad tűzhely közelébe, ahol a tűz, már hamvadozva égett. Ez a hamvadozó tűz mégis elég volt ahhoz, hogy belekapjon az ott üldögélő leányka ruhájába, amely egyszerre lobbot vetett. Az anya a gyermek sikoltásaira lett figyelmes, felkapta, s rajta segíteni igyekezvén, kezén maga is égési sebeket szenvedett. Az eset után a leányka még 2 hétig élt, s már remény mutatkozott, meggyógyulására, de aztán, pár napja meghalt. A Glósz dr. h. vizsgálóbíróból, Voszka dr. ügyészből, Böhm dr. és Dienesch dr. orvosokból álló hivatalos bizottság megállapította, hogy a leányka halálát az égési sebek okozták.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a here és fűmag forgalmának megkönnyítéséért. A napilapok beszámoltak az új vetőmag-törvényről, amely szerint, a heremagvak, valamint egyéb pillangós virágu takarmánynövények és fűfélék magvait a termelő, mielőtt forgalomba hozná, köteles megvizsgáltatni az állami magvizsgáló állomással és pedig: csiraképessegre és arankatartalomra. E körülmény újabb megterhelést és gondot jelent a termelőre. Az Erdélyi Gazdasági Egylet felirt ezért a kormányhoz, hogy a törvény végrehajtási utasításának kiadása során a tervezett helyes intenciók érvényesülését tegye lehetővé oly módon, hogy a termelő csakis az esetben legyen kötelezhető a magvizsgálatra, ha a magot termelő részére, vetési célokra adja el. Kereskedő részére való eladás esetén a vizsgálati és elomzároltatási kötelezettség a kereskedőt terhelje. Tekintettel pedig arra, hogy a fűfélék számára az aranka esetleges jelenléte nem bír jelentőséggel, azoknak arankára való vizsgálatától eltekinteni javasolta az E. G. E., mivel ezen észrevételezett intézkedések a magforgalmat hátrányosan befolyásolnák és ez a termelésre is káros befolyással volna.

Gallért mos, fényez SCHMITZ
Odorheiu—Székelyudvarhely.

A Székely Szó ismét megjelenik. A gyergyóvidéki magyarság érdekeivel bátran és élénken foglalkozó, de az ugyanennek a magyarságnak közönye miatt hónapokig szünetelésre kényszerült Székely Szó ismét megjelenik. A Gyergyószentmiklóson megjelenő ügyes hetilap szerkesztői az előnyösen ismert nevű Szini Lajos és T. Imets Béla, mind a ketten tehetséges és hivatott tollú írók és ujságírók.

A kereskedelmi és iparkamara közleménye: A cluji cehoslovak konsul 1248—1924 szám alatt kamaránk útján azzal keresi meg az összes kereskedelmi és ipari érdekképviseleteket, hogy a nevezett érdekképviseletek vezetősége — részletezett adatok kíséretében — foglalja össze egy kimutatásban mindazoknak a neveit, akik akár Cehoslovákiából ide, akár innen Cehoslovákiába valamely áru terméket kapni, illetve oda szállítani óhajtának.

Barátságos mérkőzés lesz a Hargita—N. S. E. közt. Lapzártakor értesülünk, hogy e hó 15 én, a jövő vasárnap a legnépszerűbb nagy-szebeni football-csapat, az N. S. E. játszik barátságos mérkőzést a Hargitával.

Figyelmeztetés a fogatok gazdáihoz. A rendőrség figyelmeztet minden helyi és vidéki lakót, akinek szekere van, hogy azt lássa el felirattal (táblával), mert aki nem cselekszik eszerint, az szigorúan meg lesz büntetve.

A portómentes hivatalos levelezés ügyében, a postahivatal főnöke közlése szerint, a bukaresti vezérigazgatóság olyan rendeletet adott ki, melynek értelmében, a postán csak azok a levelek továbbíthatók portómentesen, melyeken az erre való jogosultságot a feladó román szövegű bélyegző alkalmazásával tünteti fel. Így tehát ajánlatos, hogy ezt a bélyegzőt a felekezeti iskolák és lelkészek is — kik még idáig nem tették volna — sürgősen szerezzék be, mert a nem román szövegű bélyegzővel ellátott leveleket a posta nem továbbítja portómentesen, sőt a portóösszeg duplán fog beszédelni. Bélyegző hiányában, annak elkészültéig, ideiglenesen a román szövegű portómentességi záradék kézírással írható a borítékra.

A „Vasárnapi Ujság“ e heti új száma új rovatok beállításával és az aktuális képek gazdag tömegével még fokozottabban rászolgál arra a nagy népszerűsége, mely a három utódállam magyar olvasóközönsége részéről eddig is körülvette. Különösen érdeklődésre tarthatnak számot a párisi Olimpiászról készült sportfelvételek, a francia győztes baloldal vezetőiről és az Amerikából hazatérő sakkmeisteréről a „Vasárnapi Ujság“ részére készült művészi rajzok. Színház, technikai és művészi események mellett felhívjuk a figyelmet Gelei József professzor cikkére, mely a fu, vagy leány problémájának mai állását ismerteti meg népszerű formában a közönséggel.

x Tanítók vizsgája. Az állami tanítószeg részére a közoktatási miniszter 45 napos kurzusokat rendez a regáti képzőkben, a egy kurzás végzetével a sikeres vizsgázók végérvényes bizonyítványt nyernek. Ezzel talán vége szakad annak a rendszernek, hogy aki immár harmadszor vizsgázik le sikerrel, többé ugyanezen címen, számottevő sajt költségen, messze fekvő központokba, még ismétlődő vizsgákra legyen rendelhető. Jó szolgálatot tesz a vizsgázó tanítóknak és más tisztviselőknak a Szalai Antal csikszeredei igazgató által, a regáti detasálása alatt és közvetlen tapasztalatok nyomán, írt „Gyakorlati Utmutató a román nyelv tanulásához, tanítók és más tisztviselők részére“, című könyv. A könyv már megjelent, egy tisztviselőkből álló csoport kiadásában Cristur (Székelykeresztúr) Jud. Odorheiu, Hermann J. könyvnyomdájában. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy megrendelhető a nyomdától. Ára 25 leu.

KÖZGAZDASÁG.

Hosszas szárazság után azt hittük, hogy a mikor a Máriás lobogók alatt az ájtatos nép a somlyói bucsu-hely felé vonul, erő lesz, lévén általánosan elterjedt hit, hogy a bucsusok esőt hoznak. Nem történt meg, mert ha volt is itt ott valami csapadék, a szomjas föld még mindig epedve vár egy kiadós esőt. Az esőhiányt már is minden vonalon érezzük. Holtbizonyos, hogy anya-szénánk vajmi kevés lesz, s gyenge vigasztalás, hogy hátha lesz

sarju, mert az a szénát sohasem pótolja. Az ősziek általánosságban gyérek, s főleg a korai vetések gyengék. A tavaszi kalászosok is gyengék, árpa és zab az idén nem hoz kedvező termést. A tengeri még tartja magát, bár megmunkálása később, s egy kiadós esőt elviselne. A gyümölcstermés egyáltalán nem ígérkezik jónak, az alma még kielégítő termést ígér, a körte, szilva jóval kevesebb, meg csaknem semmi.

Gyümölcsfáink nagy veszedelme, a levéltetű nagyon ellepte a fákat, úgy, hogy az ez évi fiatal hajtások máris pusztulnak.

Állat-állományunk egészségi állapota elég jó, bár több helyen panasz van, hogy a legelő nem nyújt elég ételmezt, s az ivóvíz kevés. Ezek a körülmények esetleg előidézői lehetnek bizonyos betegségeknek.

Az állatok forgalmazása meglehetősen korlátozott, kivételre alig vásárolnak, pedig a kivitel élnökségének nagy hátsáka van az állatárakra.

A gabonafélék ára általánosságban a közelbetekben némi emelkedést mutat, míg a takarmány ára, a gyenge terméskilátás miatt máris erősen emelkedik.

Piaci árak: buza: 105—110, rozs 86—90, árpa 86—90, zab 52—56, tengeri 78—82, burgonya 23—25 leu vékánként. Egy tojás 1:30—1:40, 1 kgr. juhsajt 32—35 leu. Marhahús (borjúhús) 22, juhús 16, sertéshús 36 leu kilonként. V.—é.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság
Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nyílttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Alulírott kinyilatkoztatom, hogy Lukács Dániel fiamért, ki tőlem anyagilag teljesen független, semmi felelősséget nem vállalok és adósságait ki nem fizetem.

Odorheiu, 1924 június 7.

Lukács Gyula.

Május 31-én, szombaton éjjel a Bul. Reg. Ferdinandon (Kossuth-utcában) elveszett egy ezüstnyelű bot. Becsületes megtalálója 200 leu jutalom ellenében a lap szerkesztőségénél adja át.

Elcserélnék

jó erős rajokért 15 drb Bocsonádi-méretű 12 keretes rajzó kaptárt. Mind fel van szerelve, 12 keret, teljesen kitért léppel. Berényi Margit Vláhija (Szentegyházassalu).

BIZTOS KERESÉT: „SZÓDAVIZNEK“

poharankénti eladása, hétköznapiakon, de különösen hetivásárokon, vasuti indóháznál, különösen olyanoknak, kik napközben az utcára nyíló kapu aljában, vagy melléktucák torkolatánál árultathatnak egész napon át, a mit egy gyermek, fiu vagy leány, vagy tehetetlen asszony is teljesíthet. Napi 2—50, keddenként 60—80 leu keresetet biztosíthat. Bővebb felvilágosítást **Köncz Ármán** nyújt: emeleti irodájában.

Pénzkölcsönöket

nyújtok, 10—20 ezer és még nagyobb összegekben, takarékpénztári kamat és feltételek mellett. Szükségűk irásbelileg „Pénzkölcsönzőnek“ a lap kiadóhivatalához címzett levélben közöljék a kért összeget és a nyújtandó biztosítékot, — válaszbélyeggel ellátottan.

Primăria comunei Porumbeni Mici.
Nr. 179—924

Publicațiuni de licitație.

Dreptul nelimitat de eliberarea băuturilor spirituoase, care formează proprietatea comunei Porumbeni Mici și ce se exercită în casa proprie a comunei, se va da în arendă celui mai mare ofertant pe 3 ani consecutiv cu începerea de la 11 Ianuarie anul 1925 și anume prin licitație publică care va avea loc în ziua de **19 Iunie 1924** a. m. la orele 11 în casa comunală.

Prețul strigării pe un an este 3000 lei (trei mii lei).

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria notarului.

A Porumbeni Mici tulajdonát képező, a község sajtó házában gyakorolt korlátlan italmérségi jog 1925 január hó 11-től kezdve 3 egymásután következő évre **1924 június 19-én** d. e. 11 órakor a község házában tartandó nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznosbérbe adatik. Kikiáltási ár egy évre 3000 (Háromezer) leu.

Közelebbi feltételek a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Porumbeni Mici, la 28 Maiu 1924.

Kénosy, Bálint Lajos,
notar, p. primar.

Jó karban levő gyapjufésülő gép eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Anunț.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de **1 Iulie 1924** ora 11 a. m. în curtea prefecturii Odorheiu se va vinde prin licitație publică un automobil „Protos” de 8 H. P. — care formează proprietatea prefecturii — oferentului cel mai avantajos. Prețul de strigare este 50 000 lei.

Licitatia se va face prin oferte închise. Condițiunile localității se pot vedea în localul prefecturii Odorheiu camera Nr. 26.

Oferentului cel mai avantajos se va vinde automobilul, care nu-i trece în proprietatea imediat după terminarea licitațiunii, decât după aprobarea licitațiunii din partea Ministerului.

Hirdetmény.

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy **folgyó évi június hó 1-én** délelőtt 11 órakor a helybeli prefectura udvarán nyilvános árverésen egy — a prefectura tulajdonát képező — 8 lóerős „Protos” automobil a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kikiáltási ár 50.000 leu.

Az árverés zárt ajánlatok útján fog megtörténni. A feltételek a helybeli prefectura helyiségében a 26. sz. szobában megtekinthetők.

A legtöbbet ígérőnek az autó el fog adatni, akinek a tulajdonába csak az árverésnek a miniszterium által leendő jóváhagyása után fog átmenni.

Andreiaș, prefect.

Eladó egy féderes kocsi teljesen vaslemezéből, mely alkalmas tej-, jég-, sör- és hűszállításra. Értekezni lehet: Főrizs Ferenczél Str. Enoache Vacarescu (Füüd-utca) 1. sz. Odorheiu.

Homoród-füüdön

a főút és a sétány mellett „Klotild” villa, egészében kiadó huzamosabb időre, vagy eladó. Az emeleten van 5 szoba és egy nagy üveges veranda, körül folyosóval. Alul van a konyha. Kiadó egy-egy, vagy két két szobaként is. — Ugyanott eladó: egy nagy árca **kasán** 500—600 liter űrtartalmu. Értekezni **Koncs Arminnal** d. e. 10—1. d. u 5—8 óráig.

Tribunalul Odorheiu.

F. soc 164—1924/33.

Publicatiune.

Tribunalul Odorheiu aduce la cunoștința generală ca S. A. Kereste delmi áru ingó forgalmi és Székely Juhuró Gyár és Hízláda R. T. adunarea generală ordinară din 22 Iulie 1923 a hotărât lichidarea, prin urmare creditorii societății sunt invitați să și valorifice pretențiunile față de societate, în termen de 6 luni scotită dela a 3 a apariție a acestei publicațiunii. Odorheiu, la 25 Aprilie 1924.

D. Dumitrescu m. p. referent.

Pentru conformitate:

Radó cancelist.

Az udvarhelyi ref. kollegium igazgató-sága a nyári időnyre bérbeadja a szentkeresztbányai DOBOGÓ füüdön, gyönyörű fenyves erdő közepén levő

5 szobás villáját

bebutorozva

konyhával s más mellékhelyiségekkel együtt. — Értekezhetni: Szabó Árpád koll. tanárral.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az Odorheiu város területén, Str. Prințul Mircea (volt Petőfi-utca) 10. sz. alatt lévő, Orbán László és felesége tulajdonát képező belsőség, a rajta lévő felülépítményekkel együtt el fog adatni **1924 június 9-én d. e. 10 órakor**, ön kéntes bírói árverésen. Az árverés a helybeli járásbíró-ság telekkönyvi osztályánál lesz megtartva. Az árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

Dr. Bárbat György, ügyvéd.

Butor-raktár.

Allandó nagy raktár mindenmü modern háló-, ebédlő- és szobaberendezésekből, mindenmü kárpitos munkák csinos kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. Eladó egy 12 lóerős magán járó cséplő gárnitúra üzemképes állapotban.

Balázs Károly cég
Bul. Reg. Ferdinand 27. szám.

Brassói Orendi János „Oroszlán” védjegyű

Szappan

gyári lerakata **SÁMSON LAJOS** cégnél, ahol a szappan gyári áron kapható.

Tisztelettel értesitem Udvarhely-megye nagyrádemü közönségét, hogy a csikmegyei

HARGITA-füüdő

bérlétét átvottem s azt teljes szakszerűséggel fogom vezetni, s gondoskodom arról, hogy füüüdövendégem a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesüljenek.

Csikszereadából napenkénti fuvar-közlekedésről gondoskodva van.

Leveleket érdeklődőktől **FILÓ KÁROLY** kereskedőhöz Csikszereada kérek.

Teljes tisztelettel:

KUJBUSZ JÁNOS,
a HARGITA-füüüdő bérlője.

Mindenkinek érdekében áll meggyőződni áruimról,

mert külföldi előnyös összeköttetésem révén és jó valuta fedezésem alapján jóval olcsóbban tudom adni áruimat a napi árnakál:

145 cm. gyapju férfi szövetek	200-tól
135 cm. gyapju gabardien divat színekben	350-tól
100 cm gabardien divat színekben	120-tól
75 cm. mosó és szintartó voálók	38-tól
78 cm. I a mosott schifonok	40-tól
100 cm. divatcikk és kockás epongeok	95-től
75 cm. selyem fényű divatos batisztok	39-től
stb. stb.	

Győződjék meg mindenki áruim olcsóságáról, mert aki nálam vásárol, legkevesebb 10%-ot takarít meg.

Férfi ruhák nagy választékban kaphatók 1100—2500 leuig.

Tisztelettel:

Szenkovits János utóda.

A gyógy-sósfüüdő

renoválva, az ásványvíz-kút kiteremtett. A füüdő ezután, a leggondosabb tisztaság fenntartása mellett, a **csütörtököt kivéve**, állandóan nyitva van.

Kérem a tisztelt közönségnek szives látogatását.

Jó bor, sör és hideg ételekről gondoskodva van.

Tisztelettel:

Fernengel Gyula.

Egy jókarban levő szabadfutó kerék pár eladó, a hozzávaló új felszereléssel. Érdeklődni lehet a helybeli postahivatalnál, Duma dohányraktárkezelőnél.

Aradi és bánati

liszt a legolcsóbb napi árban kapható:

Dénes Gábor

fűszer-, liszt- és gyarmatáru kereskedőnél.

Ugyanott egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

Ajánlunk azonnali szállításra legolcsóbb napi árban viszontelárusítóknak:

aradi Neumann-féle lisztet, száraz tengerit, lisztes korpát, valódi disznósirt, 3 oldalas fehér sózott szalonnát (őszi vágás), friss prima juhurtót és friss munkás-turót, kisebb és vagon-tételekben.

Értekezni lehet:

Cetatea-Bank

odorheiu-székelyudvarhelyi főintézeténél.

DREHER-Haggenmacher

nagyváradai sörgyár R.-t. gyártmányainak Odorheiuvármegye területén kizárólagos egyedüli főraktára:

RÖSLER KÁROLY-nál.

Miért kiabál?

Hiszen már mindenki jól tudja, hogy naponként friss tea-vajat, sonkát, szá-
lámít, hus-konzerveket csakis

HIRSCH IGNÁC fűszer- és csemege-üzletében

lehet a legjobban és legelőnyösebben vásárolni.

Fehér
cipők és
szan-
dálók

nagy
válasz-
tékban.

Csak a „TURUL” cipő-gyár

készítményeit

viseli az, aki olcsó, tartós és
elegáns cipőt akar viselni.

Fióközet: ODORHEIU, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) Nr 9. sz.

Mielőtt vásárlását megtenné:

tekintse meg árraktárunkat,
ahol tavaszi újdonságok, divat
férfi és női szövetek, kartonok,
epongák, zeffrek, grenadinok,
férfi-kalapok, ingek stb. nagy
választékban kaphatók.

Zimmerman férfi ruhaszövetek
lerakata.

Disztemetkezési vállalat,
a legegyszerűbbtől a legdisze-
sebb kivitelben eszközölteknél.
Tisztelettel:

Barcsay & Esztogár.

Takarékos

háziasszonyoknak:

ajánljuk az újonnan érkezett

festő minta-lapokat,

melyek segítségével mindenki szé-
pen festett szobához juthat.
Továbbá fűszer-, csemege- és
mindennemű háztartási cikkeit
is jutányosan beszerezheti a

Bodrogi és Hirsch

üzletében.

Főüzlet:

Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 31.

Fióközet:

Str. Principesa Elisabeta (Bethlen-
utca) 12. sz.

A BARNER-szálloda

legközelebbi közelségben mind a két segesvári vasúti állomáshoz,
május 15-én újonnan megnyílt.

A szállodának

elsőrendűen berendezett szobái
vannak, szolid árakkal, s meg-
háló vendégeinek nyugalmas s
kifogástalan kiszolgálást biztosít.

A vendéglő

ugyanabban az épületben van, szép
és újonnan berendezett étkező
helyiségekkel, tiszta és kitűnő
konyhával, elsőrendű italokkal.

A legkellemebb tartózkodó helye utazóknak, azok
kísérőinek és nyaralóknak.

A vonatok érkezése, indulása és késése
az utazó közönséggel kellő időben közöltetik.

Kivánságra jegyváltásról is gondoskodás történik.

BARNER FRIGYES,
tulajdonos.

MOST JUT AZ ESZEMBE,

hogy a legkényesebb ízlést is kielégítő, mindenféle

arany- és ezüst ékszerek, alpacca
disztárgyak, zseb-, falí- és ébresztő-
órák, jegy-gyűrűk, szemüvegek

Iszákovits Bernát

órák, ékszerész és látszerész nagyvárosi stílusban
ujonnan berendezett dúsz raktárában
Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-
utca) 20 sz. alatt

a legelőnyösebb árban, előzékeny és pontos
kiszolgálás mellett kaphatók.

Elvállal minden e szakmához tartozó javításokat.
Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárol.

Fergalmas helyen, üzlet és raktár
helyiség kiedő. Cím: a kiadó-
hivatalban megtudható.

Első Praidon a Kenyeres féle von-
dégli teljes berendezéssel. Érte-
kezni lehet a tulajdonosnál.

Van szerencsém a mélyen tisztelt rendelő és vásárló helyi és
vidéki közönségnek szives tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet
kibővítettem

BUTORRAKTÁRRAL

is, ahol a legszolidabb árak mellett bármilyen kivitelben és minden
szinben kaphatók és megrendelhetők:

háló-, ebédlő- és konyha-

berendezések

:: gyors és pontos kiszolgálás mellett. ::

Kérve a n. é. helyi és vidéki közönség szives pártfogását,
Tanuló felvétetik. kiváló tisztelettel:

Str. Regele Carol
(Orbán Balázs-utca) 115. sz.

Bogáthy Lajos,
asztalos.

Van szerencsénk a n. é. városi és vidéki közönség becses
tudomására hozni, hogy Odorheiu, Bul. Reg.
Ferdinand (Kossuth-u.) 11. sz. a Gáspár és Papp
fűszerkereskedők udvarán:

szobafestő-, mázoló- és kocsifényező- műhelyt nyitottunk,

amelyben a legmodernebb mintákkal felszerelve, a legkényesebb
kivánalmaknak is megfelelően a n. é. közönség rendelkezésére
állunk. Elvállaljuk továbbá régi és új butoroknak
bármilyen színben való befestését, szolid és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradunk
teljes tisztelettel:

WERNER & COMP.

Meggyőződhetett már afelől, hogy legolcsóbban

HIRSCH

divatüzletében vásárolhat, ahol a legnagyobb választék van különféle férfi
és női szövetekben, vásznakban, zeffrekben, kretonokban, harisnyákban,
férfi kalapokban és minden más divatcikkekben.

